

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΝ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ

Η ΓΟΗΣΣΑ ΑΥΤΟΚΡΑΤΕΙΡΑ ΘΕΟΦΑΝΩ

Μία δραματική νύχτα. Μέσα στὸ δωμάτιο τοῦ αὐτοκράτορος. Τὸ μαρτύριο καὶ ἡ δολοφονία τοῦ Νικηφόρου Φωκά. Ἡ ἀκληρὴτὴ τῶν δολοφόνων. Ὅπου ὁ Γαϊμακὴς ἀνακηρύσσεται αὐτοκράτορ. Ἡ ἀνδρὶνὴ σκαῖς τοῦ Πατριάρχου Πολυεύκτου. Ἡ Θεοφανὼ ἐξορίζεται ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολι. Ἐνὰ μακρὸν μοναστήρι τῆς Ἀρμενίας... Ἡ ἐπανάδοσ τοῦ αὐτοκράτειρας. Τὸ μυστήριο τοῦ θανάτου τῆς κ.τ.λ.

Εἶδαμε στὸ προηγούμενο φύλλο πὸς ἡ αὐτοκράτειρα Θεοφανὼ, μαζὺ μὲ τὸν ἐννοούμενο τῆς Ἰωάννη Ταμισσὴ καὶ μετριοῦς στρατιωτῶν, φερόμενος συνομοσία ἐναντίον τῆς ζωῆς τοῦ σφεῖρον τῆς καὶ αὐτοκράτορος τοῦ Βυζαντίου Νικηφόρου Φωκά καὶ πὸς, κατὰ τὴ νύχτα τῆς 10 μὲ 11 Ἀπριλίου τοῦ 969, αἱ συνομοτῆ ἀπερρώσαν νὰ πραγματοποιήσουν τοὺς σκοπινοὺς σκοποὺς τὸν. Συγκεκριμένους σήματα :

Ἦταν περίπου ἡ ὥρα ἔντεκα τῆς νυκτός. Ἔξω τὸ χιόνι ἔλεφε πυρρὸ καὶ, ἀπὸ τὸ Βόσπορο, ὁ ἀέριος φρεσὸς μακισομένο.

Ἐπιβάνοντας σὲ μιὰ μικρὴ βάρκα, ὁ Ἰωάννης Ταμισσὴς ἔχτισε στὴν ἔσφιμη ἀσπί, ποὺ ἀπλώνονταν γάτο ἀπὸ τὰ τεῖχη τῶν αὐτοκρατορικῶν ἀνακτορῶν τοῦ Βουζουλιόπου. Μόλις τὸν εἶδαν οἱ ἄλλοι συνομοτῆ, ποὺ ἦσαν χωρημένοι στὸ γενναϊκότη, τὸν πέταξαν ἀπὸ τὸ πλοῖον ὁ Ταμισσὴς κατόρθωσε ν' ἀναρρωτήθη ἔπιπνο.

Ἀμέσως τότε αἱ συνομοτῆ, ἔχοντας ἐπιχειρήσει τὸν ἀσχηρὸν τὸν, ζωὴν νὰ γάνονταν ζωὴ, ὄρισαν πρὸς τὰ διαμερίσματα τοῦ αὐτοκράτορος. Μὰ, μόλις ἐπιπῶν μέσα στὴν κρεβάτο-ἀμάρα τοῦ, τὰ ἔβρασαν... Τὸ κρεβάτι τοῦ ἦταν ἄδειο!...

Μὰ τότε ἕνας ἐννοήτος τοῦ γενναϊκότη, ποὺ ἤξερε τίς συνήθειες τοῦ αὐτοκράτορος, εἶδε ἐντοὺς συνομοτῆς τὸ Νικηφόρο Φωκά, ὁ ὁποῖος κοιμόταν σὲ κάποια γωνιὰ τοῦ δωματίου, ἔπιπνο σὲ μιὰ δοχὰ πάνθηρος. Ἀμέσως αὐτοὶ ὄρισαν μὲ λάσσα ἐναντίον τοῦ... Ἀζού-γοντας τὸ θόρυβο, ὁ Νικηφόρος ἔστησε σὲ ἀνατήρησε ἀπὸ τὸ αὐτοσχεδὸν κρεβάτι τοῦ. Μὰ τὴν ἴδια στιγμῆ, ἕνας ἀπὸ τοὺς συνομοτῆς, τραβῶντας τὸ σαβὶ τοῦ, τοῦ ἔσχεσε τὸ κεφάλι ἀπὸ τὴν κορυφὴ τοῦ κρανίου ὡς τὴν κορυφὴ τῆς μήτης...

Πλημμυρισμένος στὸ αἷμα τοῦ, ὁ ἀτυχὴς αὐτοκράτορ ἐφώνησε :

— Παναγία Θεοτοκε, σῶσε με!... Μὰ, μόλις νὰ τὸν ἀκούον, οἱ δολοφόνοι τὸν ἔσχεσαν ὡς τὰ πόδια τοῦ Ταμισσὴ, ὁ ὁποῖος ὄρχισε νὰ τὸν ἐξοβίσει χυδαῖα καὶ ἔπειτα, πλάνοντάς τὸν ἀπὸ τὴν γενεῖδα, τοῦ τὴν ἔσφιξε... Βλέποντας τὸ παρόδραγμα τοῦ ἀσχηρὸν τοῦ, ὅλοι οἱ συνομοτῆ αἰτήσαν ἐναντίον τοῦ αὐτοκράτορος, ποὺ ἐφρογγάζε καὶ ἦταν μοσπεθαμένοι... Τέλος, μὲ μιὰ κλιπταῖ, ὁ Ταμισσὴς τὸν ἐξέλιωσε γάτο, καὶ, τραβῶντας τὸ σαβὶ τοῦ, τοῦ κατέφευγε ἕνα τρομερὸ χτύπημα στὸ κρανίον. Μ' ἕνα ἄλλο χτύπημα, ἕνας ἄλλος ἀπὸ τοὺς συνομοτῆς τὸν ἀποτελειώσε...

Ὁ αὐτοκράτορ ἔλαος γάτο νεκρὸς, ἔπιπνο στὴ λήμνη ποὺ εἶχε σχηματίσει τὸ αἷμα τοῦ...

Ἀζούγοντας τὸ θόρυβο, αἱ στρατιῶται τῆς αὐτοκρατορικῆς φρεσῆς φρεσῆς τέλος... Μὰ ἦταν ἀργά περὶ... Τότε οἱ συνομοτῆ, ἀπὸ ἕνα παρόδραγμα, τοὺς εἶδαν τὸν κομμένο καὶ καταναιωμένο κεφάλι τοῦ αὐτοκράτορος. Αὐτὸ ἔχτισε γὰ νὰ δεῖξη, τόσο στὴ φρεσὴ ὅσο καὶ στὸ λαὸ, ὅτι ὅλα περὶ εἶχαν τελεσιτελεῖ... Καὶ ὁ Βυζαντινὸς λαὸς, λαὸς κατ' ἔξοχον ἐπιμετάβλητος, ἐχτορογγάζε τὴν ἄλλη μέρα ὡς αὐτοκράτορα τὸν Ἰωάννη Ταμισσὴ...

Ἡ Θεοφανὼ, ἡ ὁποῖα τὸ εἶχε προετοιμάσει ὅλα, ἡ ὁποῖα εἶχε ὀδηγήσει ἀπὸ τὸ χεῖρ τοὺς δολοφόνους, ἡ-πελάγησε πρὸς τὴν ἐπιχειρήθη ἀπὸ τὸν τραγικὸ θάνατο τοῦ σφεῖρον τῆς. Μὰ ἐπὶ ἀρχὴ καμιά φρεσὴ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς διασπορῆν, καὶ ἡ Θεοφανὼ δὲν ἄρχισε νὰ τιμωρήθη γὰ τὸ ἐγκλημα τῆς.

Μόλις ὁ Πατριάρχης Πολυεύκτος ἔμαθε τὴ δολοφονία, εἶδε ἐξ ἀόμοια μιὰ

φρεσὴ τὴν ἀκατανίκητὴ ἀποφασιστικότητά τοῦ. Μολοντοῦ εἶχε ὀδη σὲ ἀρχαὶ διάστασι μὲ τὸ δολοφονηθέντα Νικηφόρο, μόλις ὁ Ἰωάννης Ταμισσὴς παρουσιάστηκε πρὸς αὐτὴν πύλες τῆς Ἁγίας Σοφίας, καὶ νὰ φρεσὴ ἐκεῖ τὸ αὐτοκρατορικὸ στέμμα, ὁ Πατριάρχης, ἀδυσώπητος, τοῦ ἀπαγόρευσε τὴν εἴσοδο ἐπειδὴ εἶχε βάραι τὴν χεῖρα τοῦ μὲ τὸ αἷμα τοῦ κρῖνον τοῦ καὶ τοῦ συγγενὸς τὸν. Τοῦ εἰλόμισε δὲ ὅτι δὲν θὰ τοῦ ἐπέτρεπε ποτὲ περὶ τὸν ἔξω νὰ μὴ μέσα στὴν Ἁγία Σοφία, ἐφόνος οἱ δολοφόνους ἔμεναν ἀτιμώρητοι καὶ δὲν ἀπετέμπετο ἀπὸ τὸ ἴναπτορ ἡ Θεοφανὼ... Προκειμένου νὰ διαλέξῃ μεταξὺ τῶν στέμματος καὶ τῆς γῆς τοῦ, ὁ Ταμισσὴς δὲν εἰδίταος οὔτε στιγμῆ. Ἀρνήθηκε ἀναδέσματα τῆς σημεῖο-τοχῆ τοῦ στὸ ἐγκλημα καὶ, γὰ νὰ σηματοδοθῇ καλότερα τὴν εἰς ὀδηγί-ες τοῦ Πολυεύκτου, κατέγραψε τοὺς συνομοτῆς τοῦ καὶ θύσισε τὴν Θεοφανὼ. Στὴ στιγμῆ ποὺ ἐκείνη εἶχε ὀνηρεντῆ νὰ παρτεντῆ τὸν ἄνθρωπο ποὺ ἀγαπᾶσε καὶ νὰ σημεῖοσθῆ μαζὺ τοῦ τὴν ἔξοσία ποὺ τῆς ἦταν τόσο προσφιλεῖς, αὐτὸς ἀρνήθηκε τὴν εἰδίση ἀπὸ τὸ παλάτι καὶ τὴν ἔστειλε ἐξο-στη στὰ νησιά τῆς Πηγυρήσου, στὸ μοναστήρι τῆς Πρωτῆς.

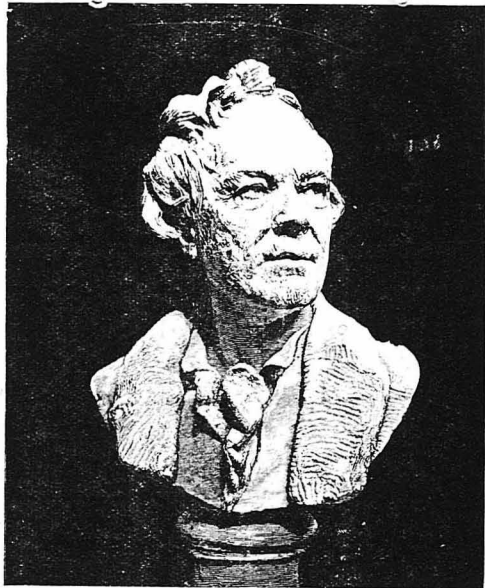
Μὰ ἐνεργητικὴ καθὼς ἦταν καὶ νοσηθώντας πὸς ἦταν πάντοτε ὄραμα — ἦταν τότε μόλις εἰκοσιεννέα ἔτων — ἡ Θεοφανὼ δὲν μπόρεσε ν' ἀνεχθῆ τὴν διαμείνῃ ἐν αὐτῇ καί, ἔπειτα ἀπὸ μερικοὺς μῆνες, δρατενύοντάς ἀπὸ τὴν φυλακὴ τῆς, πῆγε στὴν Κωνσταντινούπολι καὶ κατέφυγε στὸ ἄσπλο τῆς Ἁγίας Σοφίας.

Μὰ ὁ πανίσχυρος προδικοπυργὸς Βασίλειος, ὁ ὁποῖος διεύθυνε τὴν πολιτικὴν τοῦ νέου αὐτοκράτορος, ἐματά-ωσε τὴν τολμηρὴ ἀποπειρὰ τῆς γοή-σης αὐτοκράτειρας. Χορῆς νὰ σεβασθῆ τὴν ἱερότητα τῆς Ἁγίας Σοφίας, τὴν ἔβγαλε διὰ τῆς βίαις ἀπ' αὐτῇ καὶ ἀπερῆσας, αὐτὴ τὴν φρεσὴ, νὰ τὴν ἐξο-ίσια ἀόμοια μαζοῦτερα, στὴν Ἀρμε-νία. Τὸ μόνο ποὺ ἡ Θεοφανὼ ἐπέτρεπε πρὶν φρεσὴ γὰ τὴν γαυνοῦρα τῆς ἔξοσίας, ἦταν νὰ δῆ γὰ τελευταῖα φρεσὴ τὸν ἄνθρωπο, γὰ τὸν ὅποιον εἶχε θύσισαι τὸ πάντα καὶ ὁ ὁποῖος τόσο σκληρὰ τὴν ἐγκατέλειπε... Ἀδτὴ ἡ τελευταῖα συνάντησις, στὴν ὁποῖα ὁ προ-δοτικὸς εἶχε τὴν πρόνοια νὰ παρα-σταθῆ ὡς τρίτος, ἰπῆξε, καθὼς φαί-νετο, ἐξαιρετικῆς ἀγριότητος. Ἡ Θεο-φανὼ ἐξέθρεσε χυδαῖα τὸν Ταμισσὴ, καὶ, ἔπιπνο στὸν παροῦσμο τῆς μανίας τῆς, ὄρχισε μὲ τὰ νύχια ἐναντίον τοῦ προδοτικοῦ. Τὴν ἔβγαλαν διὰ τῆς Βασιλείου... Ἡ ζωὴ τῆς εἶχε τελεσιτελεῖ περὶ...

Ἦως ἔφρεσε τάχα στὴ θλαβερὴ ἔξοσία τῆς ; Τὶ ἔπεφερε στὸ μακρὸν μοναστήρι τῆς Ἀρμενίας, ὅπου ἔσχενε τόσα τὴ ζωὴ τῆς, μαζοῖα καὶ τῆς λιμνηρότητες τοῦ παλατιοῦ, μὲ τῆς ὀδηγηρῆς τῆς ἀναμνήσις ; Κανεὶς δὲν τὸ ἔφρεσε...

Ἐν πόση περιπτώσει, ἐλήφθησε τότε σκληρὰ τὸ ἀμαρτηματῆ τῆς. Ἔφρεσε ἐπὶ ἔξη χρόνια στὴν ἔξοσία, ὅς ὅτοι ὁ Ταμισσὴς πέθανε... Τότε, στὰ 976, τὰ παιδιὰ τῆς, ποὺ κατέλειβαν τὸ θόρυβο, τὴν προσκάλε-σαν πάλι στὴν Κωνσταντινούπολι. Μὰ, εἶτε γιὰ τὴ ἱεραρχημένια τῆς εἶχε συνταθῆ περὶ, εἶτε γιὰ τὸ παρακοιμημένους Βασίλειος ἐξακολο-υθῶδες νὰ εἶνε πανίσχυρος, δὲν ἔπαξε περὶ κανένα ὄλοο στὴν πολι-τικῆ... Πέθανε ἁγαντῆς στὸ παλάτι, τόσο ἁγαντῆς, ὡστε δὲν ἔφρεσε σῆ-μερα κανεὶς τὸ ἔτος τοῦ θανάτου τῆς...

Ἔτσι καὶ ὁ θάνατος τῆς φιλοδό-ξου, τῆς γοητευτικῆς καὶ ἐγκλημα-τικῆς αὐτῆς αὐτοκράτειρας ἐπῆρξε μω-στηριώδης καὶ σκοτεινὸς...

Ὁ μεγάλος Γερμανὸς μουσικοσυνθέτης Γλιόκ

